

Gemeente Utrecht – Stationsgebied Utrecht
T.a.v. de heer E.J.B. Rooke
Postbus 1273
3500 BG UTRECHT

Behandeld door De heer M. Wiesèll
Doorkiesnummer 030 – 286 42 10
E-mail m.wiesell@utrecht.nl
Bijlage(n) 1 set gewaarmerkte stukken
Leges € 615,85

Datum 16 mei 2017
Ons kenmerk HZ_WABO-17-09640
Onderwerp Besluit omgevingsvergunning

Verzonden **17 MEI 2017**
Bij antwoord datum, kenmerk en onderwerp vermelden

Geachte heer Rooke,

U heeft een aanvraag voor een omgevingsvergunning ingediend voor het stationsgebied Utrecht ter hoogte van het Smakkelaarveld te Utrecht. Deze aanvraag hebben wij op 24 maart 2017 ontvangen en is geregistreerd onder kenmerk HZ_WABO-17-09640. Ons besluit over uw aanvraag voor het kappen van 4 bomen en het kandelabereren van 6 bomen heeft betrekking op de volgende activiteiten in het kader van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo):

– Vellen van een houtopstand (artikel 2.2 lid 1 sub g van de Wabo)

Besluit

Wij besluiten de gevraagde omgevingsvergunning te verlenen. Hieronder vermelden wij de procedure waarop dit besluit is gebaseerd.

Bij deze omgevingsvergunning hoort een aanhangsel. Hierin vindt u de overwegingen en besluiten, de voorschriften en de aandachtspunten van uw vergunning. Verder hebben wij gewaarmerkte stukken als bijlage toegevoegd. Deze zijn ook onderdeel van uw vergunning.

Procedureel

Tijdens de behandeling van uw aanvraag hebben wij de voorgeschreven procedure uit de Wabo, de Ministeriële regeling omgevingsrecht (Mor) en het Besluit omgevingsrecht (Bor) doorlopen.

Publicatie

Op 30 maart 2017 is de ontvangst van uw vergunningaanvraag gepubliceerd op de website www.officielebekendmakingen.nl. Naar aanleiding van de publicatie hebben wij geen reacties ontvangen. Tevens maken wij op deze site bekend dat wij een besluit over uw aanvraag hebben genomen.

Inwerkingtreding

Na het verstrijken van de bezwaartermijn van zes weken treedt dit besluit in werking. De bezwaartermijn begint te lopen één dag nadat dit besluit bekend is gemaakt aan de aanvrager. In deze periode kan tegen dit besluit bezwaar worden gemaakt. Wij moeten dan ons besluit heroverwegen en beslissen op het bezwaar. Dit kan tot gevolg hebben dat wij ons besluit geheel of gedeeltelijk moeten herroepen. Verder kan een bezwaarmaker na het maken van bezwaar de voorzieningenrechter vragen om een voorlopige voorziening te treffen. Het inwerkingtreden van dit besluit wordt hierdoor automatisch opgeschort waardoor u moet wachten met het gebruik maken van deze vergunning. Bij het secretariaat van de bezwaarcommissie kunt u navragen of door ons een bezwaar is ontvangen, telefoonnummer (030) 286 1096.

Bezwaar maken tegen dit besluit

U kunt tegen dit besluit bezwaar (en later beroep) aantekenen. U kunt uw bezwaar digitaal indienen door gebruik te maken van het daarvoor bestemde digitale formulier dat u kunt vinden op de webpagina www.utrecht.nl/bezwaar. Let op: u kunt het bezwaarschrift niet per e-mail insturen. Maakt u liever per brief bezwaar, dan kunt u uw bezwaarschrift sturen naar het college van burgemeester en wethouders. Het adres is: Postbus 16200, 3500 CE, Utrecht.

Wij wijzen u op het feit dat uw bezwaarschrift binnen zes weken na de dag waarop deze brief is verzonden door ons moet zijn ontvangen. Dit voorkomt dat wij moeten besluiten om uw bezwaarschrift niet in behandeling te nemen.

In het bezwaarschrift neemt u in ieder geval op:

- uw naam, adres, datum en handtekening; graag ook het telefoonnummer waarmee u overdag te bereiken bent;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaarschrift is gericht; vermeld hierbij de verzenddatum en het kenmerk van het besluit of stuur een kopie daarvan mee;
- de reden van uw bezwaar.

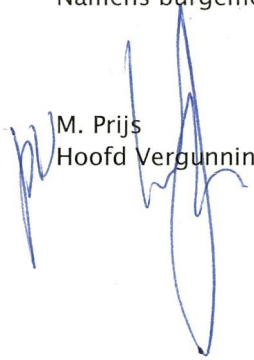
Betaling leges

U bent voor de verrichte werkzaamheden leges verschuldigd. De hoogte van dit bedrag is € 615,85. Hiervoor ontvangt u apart een rekening.

Heeft u vragen?

Voor meer informatie over de inhoud van deze brief kunt u terecht bij de heer M. Wiesèll, telefoonnummer: 030 – 286 42 10, e-mailadres: m.wiesell@utrecht.nl.

Hoogachtend,
Namens burgemeester en wethouders,

M. Prijs
Hoofd Vergunningen

Aanhangsel

De volgende voorschriften en overwegingen zijn onderdeel van de omgevingsvergunning, verleend op 16 mei 2017 aan Gemeente Utrecht – Stationsgebied Utrecht voor het kappen van 4 bomen en het kandelabereren van 6 bomen op het adres Smakkelaarsveld te Utrecht.

De onderdelen van deze omgevingsvergunning zijn gebaseerd op de volgende artikelen:

- Artikel 2.2 lid 1 sub g van de Wabo, houtopstand te vellen of te doen vellen

Activiteit Kap

Het vellen of doen vellen van een houtopstand (artikel 2.2 lid 1 sub g van de Wabo)

Overwegingen

De velaanvraag is beoordeeld aan de hand van de in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) vastgestelde criteria. Deze criteria zijn:

- ecologische waarde;
- ruimtelijke waarde;
- milieuwaarde;
- cultuurhistorische waarde.

De bomen zijn ter plaatse beoordeeld op genoemde APV criteria door de afdeling Cultuurtechniek van Stadswerken. Uit de rapportage van 3 mei 2017 blijkt dat de bomen ecologische en ruimtelijke waarde hebben.

- In het algemeen kan worden gezegd dat elke boom vanuit zijn intrinsieke waarde een natuur- en milieuwaarde heeft – vooral voor vogels en insecten – en de zuivering van lucht en kan bijdragen aan de leefbaarheid in de stad. Echter, uit de toelichting bij de APV blijkt dat het niet de bedoeling is geweest om alle bomen om deze reden te beschermen en te behouden, maar uitsluitend de waardevolle bomen. Er dient gekeken te worden naar de functie van bomen in relatie tot het omliggende ruimtegebruik en de vermelding in eventueel groenbeleid.
- De bomen hebben ecologische waarde, omdat deze schuil en broedgelegenheid bieden aan fauna. Bij verwijdering van de bomen staan er vervangende bomen in de directe omgeving die deze waarde/functie kunnen overnemen.
- De bomen hebben ruimtelijke waarde, omdat het forse bomen zijn die op een prominente plaats staan op het Smakkelaarsveld. De bomen zorgen dus voor een herkenbaarheid in de wijk.

Omdat:

- er bij verwijdering van de bomen vervangende bomen in de directe omgeving staan die de ecologische waarde/functie over kunnen nemen,
- er mitigerende maatregelen worden genomen (omschreven in de Actualisatie natuurtoets en vleermuizenonderzoek Smakkelaarsveld dd 14 sept. 2015)
- de kap noodzakelijk is voor de aanleg van de HOV baan over het Smakkelaarsveld en de aanpassing van het fietspad
- er 4 bomen worden herplant(herplantplicht)

hebben wij besloten om het belang van de aanvrager te laten prevaleren boven de geconstateerde waarde en hebben wij de velvergunning op grond van artikel 4:7 van de Algemene Plaatselijke Verordening Utrecht verleend.

Ingesloten zenden wij u de gewaarmerkte situatieschets met inventarisatielijst waarop de bomen zijn aangegeven.

Voorschriften

- De omgevingsvergunning heeft een bepaalde tijdsduur. Op basis van deze vergunning mag geveld worden tot twee (2) jaar na verzending van deze brief. Daarna mag vellen niet meer op basis van deze vergunning plaatsvinden. Indien gebruik is gemaakt van de velvergunning, dan blijft een eventuele aan u opgelegde herplantplicht gelden.
- Op grond van de Wet natuurbescherming is het niet toegestaan om – ondanks de aan u verleende velvergunning – een boom (bomen) te vellen, wanneer dit de broedactiviteiten van vogels verstoort. Overtuigt u zich dus van de situatie voor u de werkzaamheden gaat of laat uitvoeren.
- De bomen dienen te worden gekapt tussen 15 augustus 2017 (na het broedseizoen) en 15 september 2017 (de uiterste geldigheidsdatum van het vleermuizen onderzoek.)
- Voorkomen dient te worden dat de gevel van de FGH-bank en de ruimte tussen de gevel en de platanen die fungeren als foerageergebied en vliegroute van de gewone dwergvleermuis, in de toekomstige situatie meer verlicht wordt dan in de huidige situatie. Dit kan door de armaturen van nieuwe verlichting naar beneden af te stellen, en niet hoger op te hangen dan halverwege de hoogte van de gevel van de FGH-bank. Wanneer verlichting van de gevel strikt noodzakelijk blijkt te zijn, dan kan gebruik gemaakt worden van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig).

Behoort bij besluit van
Burgemeester en Wethouders
van Utrecht

Datum ontvangst

d.d.

17 MEI 2017

Nr.

BZWAARD 17-09640

Namens Burgemeester en Wethouders
Hoofd Vergunningen

Behoort bij besluit

Gemeente Utrecht

Formulierversie
2017.01

Aanvraaggegevens

Publiceerbare aanvraag/melding

Aanvraagnummer

2880421

Aanvraagnaam

Kap bomen Smakkelaarsveld tbv HOV baan

Uw referentiecode

-

Ingediend op

24-03-2017

Soort procedure

Reguliere procedure

Projectomschrijving

De aanleg van de HOV baan en aanpassing van het
fietspad over het Smakkelaarsveld noodzaakt tot het
kappen van 4 bomen en kandelaberen van 5 bomen.

Opmerking

-

Gefaseerd

Nee

Blokkerende onderdelen weglaten

Nee

Kosten openbaar maken

Nee

Bijlagen die later komen

-

Bijlagen n.v.t. of al bekend

-

Bevoegd gezag

Naam:

Gemeente Utrecht

Bezoekadres:

<div>Meer informatie over bouwen, wonen en ondernemen
vindt u op onderstaand genoemde website.</div>

Postadres:

Vergunningen, Toezicht en Handhaving
Afdeling Vergunningen
Postbus 8406
3503 RK Utrecht

Telefoonnummer:

030-286 0000

Contactformulier:

www.utrecht.nl/baliebwo

Website:

www.utrecht.nl/baliebwo

Contactpersoon:

VTH Vergunningen

Overzicht bijgevoegde modulebladen

Aanvraaggegevens

Aanvragergegevens

Locatie van de werkzaamheden

Werkzaamheden en onderdelen

Kappen

- Kappen

Bijlagen

Aanvrager bedrijf

1 Bedrijf

Identificatienummer gemeente	0344
Statutaire naam	Gemeente Utrecht
Handelsnaam	Stationsgebied Utrecht

2 Contactpersoon

Geslacht	☒ Man ☐ Vrouw
Voorletters	E.J.B.
Voorvoegsels	-
Achternaam	Rooke
Functie	vergunningencoördinator

3 Vestigingsadres bedrijf

Postcode	3521AZ
Huisnummer	1
Huisletter	-
Huisnummertoevoeging	-
Straatnaam	Stadsplateau
Woonplaats	Utrecht

4 Correspondentieadres

Postbus	1273
Postcode	3500 BG
Plaats	Utrecht

Locatie

1 Kadastraal perceelnummer

Burgerlijke gemeente	Utrecht
Kadastrale gemeente	☒ Catharijne
Kadastrale sectie	B
Kadastraal perceelnummer	8901
Bouwplannaam	-
Bouwnummer	-
Gelden de werkzaamheden in deze aanvraag/melding voor meerdere adressen of percelen?	☐ Ja ☒ Nee

3 Toelichting

Eventuele toelichting op locatie	thans in gebruik als openbare ruimte ten behoeve van langzaam verkeer en tijdelijke fietsenstalling.
----------------------------------	---

Kappen

1 Kappen

- Wat wilt u gaan doen? ☐ Kappen
☒ Anders
- Beschrijf wat u wilt gaan doen. kappen en kandelaberen
- Om hoeveel houtopstanden gaat het? 9
- Beschrijf per houtopstand om welk soort houtopstand het gaat. zie bomenlijst
- Beschrijf per houtopstand de locatie op het voor-, zij-, of achtererf. zie bomenlijst en bomenparagraaf
- Geef per houtopstand de diameter van de stam in centimeter, gemeten op 1,30 m boven het maaiveld. zie bomenlijst
- Beschrijf per houtopstand of er een mogelijkheid is tot herbeplanten en, zo ja, of u dat van plan bent. Geef in het geval van herbeplanten aan op welke locatie en met welke soorten u dat wilt gaan doen. zie bomenparagraaf
- Geef eventueel een toelichting op wat u gaat doen. -

2 Gemeentespecifieke vragen

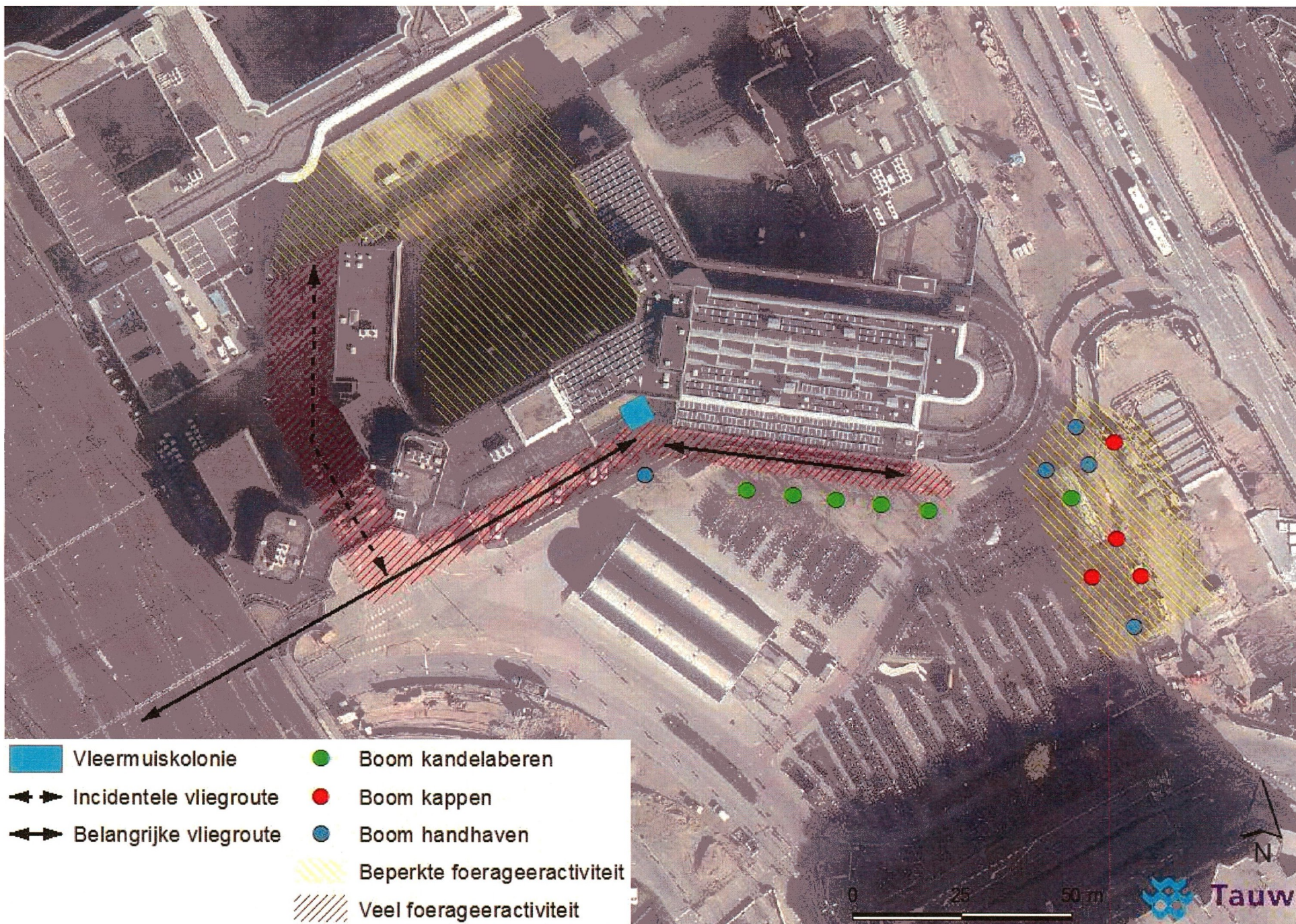
- Gaat u de boom kappen of kandelaberen? beide
- Staat de boom op een kadastraal perceel kleiner dan 300 m²? ☐ Ja
☒ Nee
- Is de boom jonger dan 50 jaar? ☒ Ja
☐ Nee
- Is de stamdoorsnede minder dan 15 cm? ☐ Ja
☒ Nee
- Wat is de locatie van de boom/ bomen? zie veltekening
- Motiveer uw kapaanvraag de kap en het kandelaberen is noodzakelijk in verband met de aanleg van de HOV baan over het Smakkelaarsveld en de aanpassing van het fietspad.
- Is er sprake van herplant? ja, zie bomenparagraaf.
- Denkt u aan het meesturen van de volgende bijlagen; ☒ Ja
☐ Nee

Naam bijlage	Bestandsnaam	Type	Datum ingediend	Status document
bomengranulaat_pdf	bomengranulaat-.pdf	Anders	2017-03-24	In behandeling
bomenlijst_pdf	bomenlijst.pdf	Gegevens houtopstanden	2017-03-24	In behandeling
Bomenparagraaf_pdf	Bomenparagraaf-.pdf	Anders	2017-03-24	In behandeling
Veltekening_pdf	Veltekening.pdf	Situatietekening kappen	2017-03-24	In behandeling
vleermuizenonderzoek_pdf	vleermuizenonderzoek.pdf	Anders	2017-03-24	In behandeling

17 MEI 2017

62-117-09640

Pagina 1 van 1

d.d.

17 MEI 2017

Nr.

62WABO - 17-09640

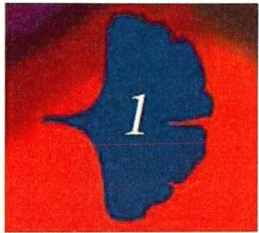
Namens Burgemeester en Wethouders
Hoofd Vergunningen

Behoort bij besluit

Gemeente Utrecht

Bomen- granulaat

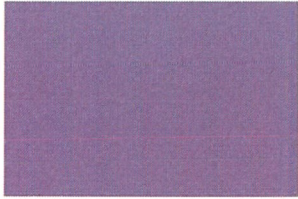

Proefveld te Baarn 1998.

BSI bomengranulaat is ontwikkeld om zwaar belastbare groeiplaatsen te kunnen maken. Deze groeiplaatsen zijn opgebouwd uit twee componenten:

- 1: BSI Bomengranulaat is een natuurvriendelijk mengsel van breuksteen fractie 16-32 mm, gemengd met vier andere componenten waaronder klei en is speciaal ontwikkeld voor groeiplaatsen onder zwaar belaste verhardingen (wegcode D t/m G), zoals parkeerplaatsen en rijbanen. Het BSI Bomengranulaat heeft na verdichting een poriënvolume van ca. 30%.
- 2: Het meer dan 40% geperforeerde beluchtings-systeem (en toch zwaar belastbaar!) zorgt ervoor dat wortelopdruk tot het minimum beperkt blijft. Onderin de groeiplaats is meer zuurstof aanwezig dan bovenin en wortels zoeken die zuurstofrijke zone op.

In de afgelopen 10 jaar is er op onze proefvelden onderzoek gedaan welke boomsoorten geschikt zijn om te groeien in het BSI Bomengranulaat. Hieruit is gebleken dat alle gangbare straatbomen zich prima ontwikkelen in BSI Bomengranulaat.

*Nucleaire metingen in uitvoering.
Met deze techniek wordt de gereaaliseerde verdichting vastgesteld.*

Voordelen van BSI Bomengranulaat

Groentechnisch:

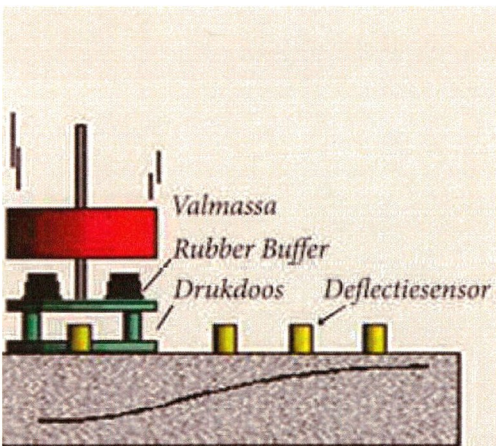
- goede verankering
- groot poriënvolume, 30% na verdichting
- zuurstof percentage (gemeten onder asfalt, in het groeiseizoen) 17-19%
- zéér goede groei
- ook voor groeiplaatsverbetering van bestaande bomen

Wegenbouwkundig:

- breuksteen met lage verbrijzelingsgraad
- gebruik onder (zwaar belaste) rijbanen (wegcode D t/m G)
- een droge dichtheid van 1760 kg, bij een gemiddelde verdichting van 95%
- CBR waarde van 45%
- Proctordichtheid 95-102% (nucleair)

Op verzoek zijn uitgebreide wegenbouwkundige rapportages beschikbaar.

**Uitleg duurzaamheid
BSI Bomengranulaat:
zie hoofdstuk 8.**

Valgewicht deflectiemeting:

10 projecten zijn met deze techniek doorge-
meten 1 tot 3 jaar na aanleg

*Voor de verdichting wordt een tril-
plaat gebruikt met een slagkracht
van 6 ton.*

Rotterdam, Afrikaanderplein 2006-2008

Hier is een doorlopende sleuf van BSI Bomen-
granulaat aangebracht.

Bijzonderheden:

- De grondwaterstand bevindt zich op 70 cm onder maaiveld;
- De groeiplaatsen zijn afgedekt met een asfalt verharding;
- Het plein wordt intensief gebruikt voor markten.

Voor de zuurstofvoorziening van de bomen, is ruim twee kilometer beluchtingsbuis in de groeiplaatsconstructie verwerkt. Metingen in samenwerking met de gemeente Rotterdam, hebben aangetoond dat deze voorzieningen voor een zuurstofpercentage zorgen van 17 tot 19%. Deze metingen vonden plaats tijdens het groeiseizoen onder het asfalt.

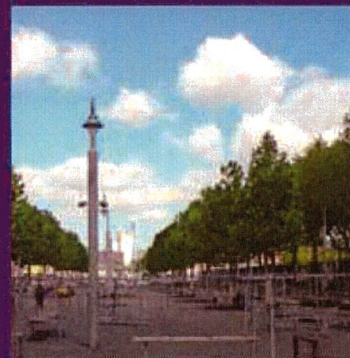
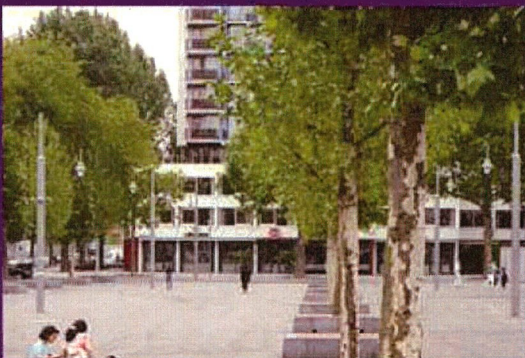
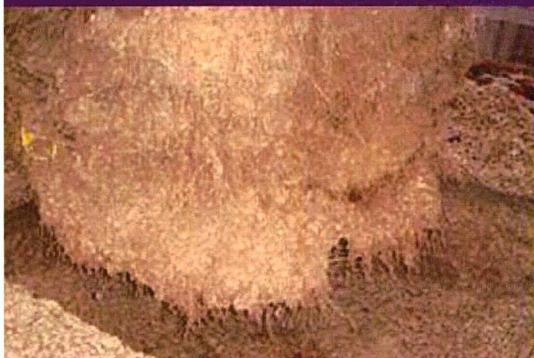
projecten

◀ Plaatsen beluchtingssysteem

◀ Aanleg groeiplaatsen 2006

Goede groeieresultaten onder- en bovengronds, binnen 1 groeiseizoen

Afrikaanderplein 2008

Arnhem, resultaat 2006 BSI Bomengranulaat

Arnhem, Stationsgebied 2004

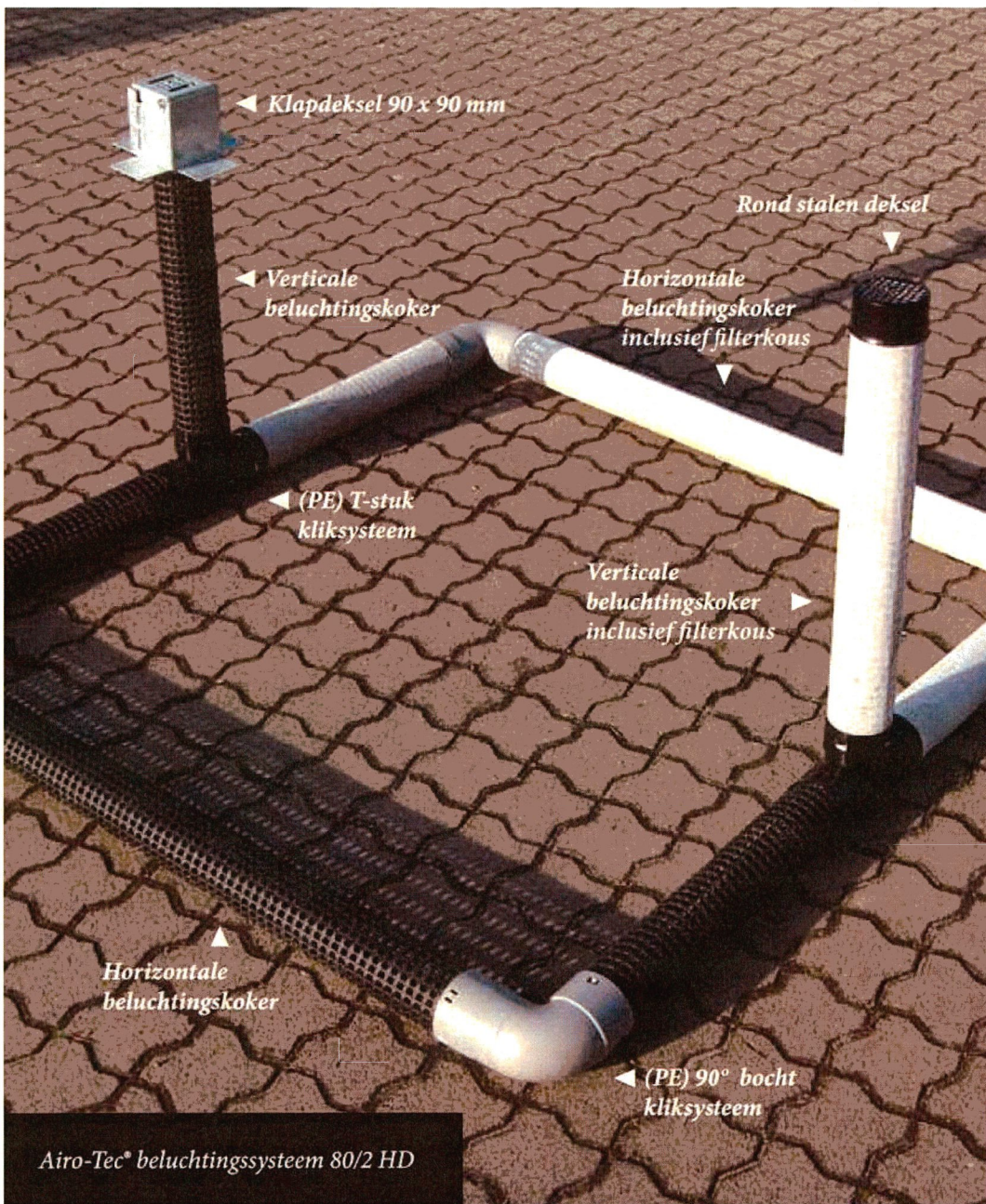
Groeiplaatsverbetering van een monumentale plataan van 140 jaar in het centrum van Arnhem. Onder de busbaan is ca. 50 m³ BSI Bomengranulaat aangebracht in combinatie met een hemelwater infiltratiesysteem. Er rijden dagelijks ruim 200 bussen over deze groeiplaatsconstructie.

Woerden, Prins Hendrikkade 2005

Een groeiplaats per plataan van ca. 30 m³ BSI Bomengranulaat.

*Woerden. BSI Bomengranulaat onder de rijbaan
Resultaat 3 jaar na aanplant.*

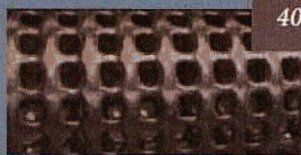

Airo-Tec® beluchtingssysteem 80/2 HD

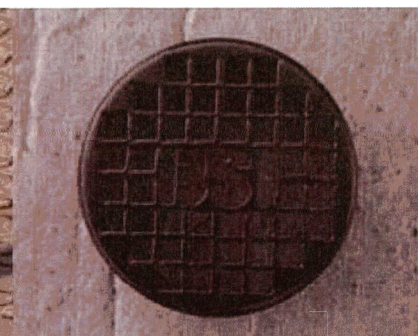
Ongeschikt voor beluchting

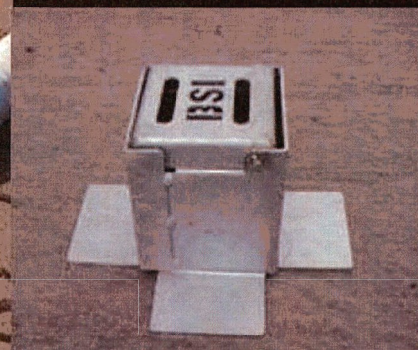
Drainagebuis
3% geperforeerd

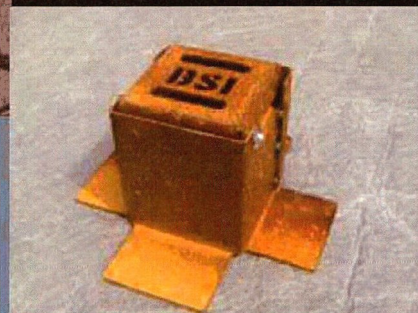
Beluchtingsbuis
40% geperforeerd

Rond stalen deksel

Klapdeksel 90 x 90 mm

Klapdeksel Cortenstaal 90 x 90 mm

Airo-Tec[®] Beluchtings- systemen

Een beluchtingssysteem is samen met een goede groeiplaats de beste maatregel tegen wortelopdruk. Om een optimale zuurstofvoorziening te garanderen adviseren wij om zowel in het BSI Bomenzand 500[®] als het BSI Bomengranulaat een beluchtingsvoorziening aan te brengen met minimaal 40% geperforeerd oppervlak.

BSI adviseert de volgende beluchtingssystemen: (bij gebruik van 15m³ groeimedium).

BSI 80/2 HD

Beluchtingsbuis PE 80 mm, 40% geperforeerd, 2 x 2 m met 2 verticale kokers. Toe te passen in zwaar belaste situaties.

BSI 80/4 HD

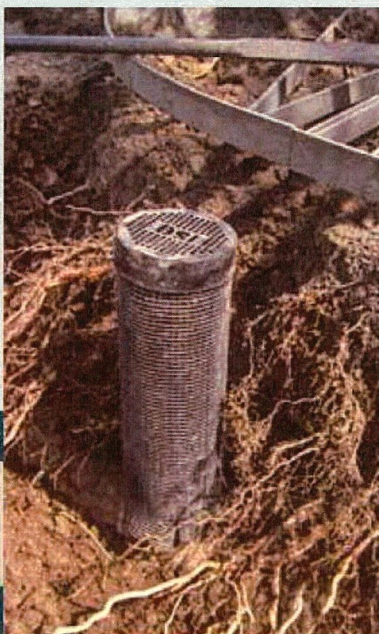
Beluchtingsbuis PE 80 mm, 40% geperforeerd, 2 x 2 m met 4 verticale kokers.

BSI Beluchting in groeisleuven

Voor de dimensionering van deze systemen kunt u het beste contact opnemen met één van onze adviseurs, zie www.bsi-bomenservice.nl.

De beluchtingsbuizen zijn omhuld met een nylonkous en worden op maaiveld afgewerkt met een rond stalen deksel. In verhardingen wordt een stalen klapdeksel (90 x 90 mm) geadviseerd.

De onderdelen van de Airo-Tec[®] beluchtingssystemen zijn gemaakt van poly-ethyleen.

Intensieve wortelgroei nabij
een beluchtingssysteem ►

Wortelgroei om
beluchtingsbuis ►

▲ In de groeiplaats zonder AiroTec[®] groeien de meeste wortels bovenin.

De BSI Beluchtingspaal is ontwikkeld om een bovengrondse beluchtingsoplossing te bieden op plaatsen waar gewone afdekkingen van beluchtingsystemen bij bomen niet volstaan. Hierbij kan men denken aan dichtslibbende deksels, strooizout, maaischade aan kokers en deksels of vervuiling door straatvuil. Doordat de beluchtingsgaten zich bij de BSI Beluchtingspaal vanaf een hoogte van 50 centimeter boven maaiveld bevinden, zullen deze niet door de bovenstaande oorzaken verstopt of beschadigd raken.

U kunt de BSI Beluchtingspaal ook gebruiken worden als een multifunctionele afzetting bij bijvoorbeeld parkeervakken, in- en opritten, voetgangersgebieden, als erfafscheiding, als verankering van bomen enz. De BSI Beluchtingspaal is vervaardigd uit 2 mm dik RVS of verzinkt staal, waardoor deze ongevoelig is voor (lichte) aanrijdingen en vandalisme.

De paal is voorzien van een grote voetplaat annex grondanker, waardoor deze stevig in de bodem verankerd staat.

Voor een optimale luchtdoorstroming zijn aan beide zijden van de paal beluchtingsgaten uitgestanst. Bij de standaard BSI Beluchtingspaal bestaan deze gaten uit de letters BSI.

De BSI Beluchtingspaal kan worden aangepast aan de wensen van de klant. Zo kan als beluchtingsgaten het logo of de naam van de opdrachtgever aangebracht worden (standaard is BSI) en kan de paal in iedere gewenste RAL-kleur worden geleverd.

Afmetingen: (LxB) 140 x 12 cm, de voetplaat is 30 x 30 cm, aansluitgat 80 mm ten behoeve van beluchtingsbuis.

*Beluchtingspalen ►
Ermelo*

Objectnaam: 14468 Utrecht POS gebied

Behoort bij besluit

Gemeente Utrecht

Notitie

Projectorganisatie Stationsgebied

Postadres Postbus 1273, 3500 BG Utrecht

Bezoekadres Stadsplateau 1, Utrecht

Telefoon 030 – 286 96 00

Fax 030 – 286 96 01

E-mail stationsgebied@utrecht.nl

Betreft	Bomenparagraaf kapaanvraag Smakkelaarsveld
Aan	Bevoegd gezag, gemeente Utrecht
Datum	14 maart 2017

Inleiding

Deze notitie geeft een toelichting op de omgevingsvergunningaanvraag kappen ten behoeve van de verdere herontwikkeling van het stationsgebied Utrecht, met name in het deelgebied Smakkelaarsveld. In het kader hiervan moeten 4 bomen gekapt worden en 6 bomen gekandelaberd.

Aanleiding

Voor de aanleg van de HOV baan over het Smakkelaarsveld dienen deze bomen gekapt of gekandelaberd te worden. Het tracé van de HOV baan loopt van de Leidscheveertunnel en Stationsplein oost tot aan de Vredenburgknoop. Het ontwerp van de HOV baan is geoptimaliseerd met als doel de grote platanen langs de Leidscheveer te behouden. Deze platanen zijn beeldbepalend voor het Smakkelaarsveld en van belang voor de vliegroute van de lokale vleermuissoorten in het gebied. De platanen met boomnummers 475 en 479 tot en met 483 moeten voor 60% gekandelaberd worden om ze te beschermen tijdens de uitvoering van de werkzaamheden en wanneer de bussen over de HOV baan gaan rijden.

Er zijn 4 bomen die niet behouden kunnen blijven. Drie bomen (boomnummers 472 tot en met 474) dienen gekapt te worden, omdat ze op het tracé van de HOV baan staan. Voor zover mogelijk is het fietspad om de bomen heen gelegd, maar bij boomnummer 466 is dit niet mogelijk. Deze boom moet worden gekapt voor de aanleg van het overstekende fietspad over de HOV baan Smakkelaarsveld. De uitvoering van de werkzaamheden aan de HOV baan Smakkelaarsveld zullen eind 2017/begin 2018 plaatsvinden.

Locatie en soort bomen

Op de bijgevoegde veltekening (bijlage 1) staan alle bomen aangegeven die gekapt of gekandelaberd worden. Voor het kappen van 4 bomen wordt een kapvergunning aangevraagd. Het betreft de *Platanus x hispanica* (nummer 472, 473, 474 en 466). Er wordt voor 6 bomen slechts een aanvraag gedaan voor het kandelaberen van de bomen. Het betreft de *Platanus x hispanica* (nummer 479, 480, 481, 482, 483 en 475).

Verplantbaarheid

Alle bomen in het stationsgebied zijn door de firma Boomtotaalzorg, boomtechnisch adviesbureau, geïnventariseerd en onderzocht op verplantbaarheid. Geen van deze bomen is verplantbaar. Zie de bijlage bomeninventarisatie (bijlage 2).

Vleermuizen

In juni 2012 is er een ecologisch rapport (kenmerk: R001-1207754FAA-ibs-V01-NL) opgesteld door adviesbureau Tauw voor het Smakkelaarsveld ten behoeve van het bestemmingsplan. Dit rapport is op 14 september 2015 geactualiseerd (Kenmerk R001-1225974VJW-agv-V02) met de veldgegevens van de natuurtoets en het vleermuizenonderzoek (zie bijlagen 3). Voor het onderzoek zijn er twee veldbezoeken uitgevoerd in het najaar van 2014. De onderzoeksrapportage is nog steeds actueel en bruikbaar. Op basis deze rapportage blijkt dat wanneer de zes platanen (boomnummers 479 tot en met 484) behouden blijven en de maatregelen ten aanzien van de verlichting nageleefd worden, is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig bij de werkzaamheden op het Smakkelaarsveld.

Extra maatregelen

Door de aanvrager wordt er alles aan gedaan om de platanen langs de Leidscheveer op een duurzame wijze te behouden. Er worden extra maatregelen genomen zoals het aanvullen van de grond, het afvoeren van het hemelwater van de HOV baan en het gebruik van BSI bomengranulaat als het wortelgestel nabij de HOV baan gelegen is. Deze maatregelen worden als uitgangspunt meegenomen in de verdere engineering van het tracé ontwerp. Voorbeeld projecten binnen het stationsgebied zijn het Vredenburgplein en de Catharijnekade, waar het BSI bomengranulaat en beluchtingssysteem (bijlage 4) is toegepast. Hier hebben we goede ervaring mee als Stationsgebied en dit kan dan ook als goede maatregel dienen voor de HOV baan.

Herplant plicht

In 2008 heeft het college van burgemeester en wethouders van Utrecht in de Bomenvisie Stationsgebied Utrecht d.d. 18 november 2008 haar groen ambitie voor het stationsgebied neergelegd. Door de ontwikkelingen in het stationsgebied moeten helaas bomen verdwijnen. Dit is inherent aan dergelijke omvangrijke bouw-, herinrichtings- en sloopplannen. De bomen die daardoor verdwijnen worden op een later moment in de eindsituatie van het stationsgebied teruggebracht. Het jaar 2007 is als ijkpunt genomen. Toen stonden er 1022 bomen in het stationsgebied. Ongeveer de helft daarvan (± 500) kan worden gehandhaafd. De andere helft (ruim 500) wordt vóór het jaar 2030 nieuw aangeplant. Dit kan zijn op andere plaatsen in het stationsgebied dan waar de bomen zijn gekapt. Sinds 2008 is dit het beleidsmatige uitgangspunt voor de herinrichting van het stationsgebied en dit wordt verwerkt in ontwerpen- en inrichtingsplannen.

Uitvoeren werkzaamheden

De omgevingsvergunningaanvraag heeft betrekking op in totaal 10 bomen. De bomen worden gekapt en gekandelaberd tussen 15 augustus 2017 (na het broedseizoen) en 15 september 2017 (de uiterste geldigheidsdatum van het vleermuizen onderzoek.)

Actualisatie natuurtoets en vleermuizenonderzoek Smakkelaarsveld

14 september 2015

Behoort bij besluit

Gemeente Utrecht

**Actualisatie natuurtoets en
vleermuizenonderzoek
Smakkelaarsveld**

Verantwoording

Titel	Actualisatie natuurtoets en vleermuizenonderzoek Smakkelaarsveld
Opdrachtgever	Projectorganisatie Stationsgebied van de gemeente Utrecht
Projectleider	
Auteur	
Tweede lezer	
Projectnummer	1225974
Aantal pagina's	24 (exclusief bijlagen)
Datum	14 september 2015
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale versie. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

Tauw bv
BU Meten, Inspectie & Advies
Australiëlaan 5
Postbus 3015
3502 GA Utrecht
Telefoon +31 30 28 24 82 4
Fax +31 30 28 89 48 4

Dit document is eigendom van de opdrachtgever en mag door hem worden gebruikt voor het doel waarvoor het is vervaardigd met inachtneming van de rechten die voortvloeien uit de wetgeving op het gebied van het intellectuele eigendom. De auteursrechten van dit document blijven berusten bij Tauw. Kwaliteit en verbetering van product en proces hebben bij Tauw hoge prioriteit. Tauw hanteert daartoe een managementsysteem dat is gecertificeerd dan wel geaccrediteerd volgens:

- NEN-EN-ISO 9001

Kenmerk R001-1225974VJW-nnc-V04-NL

Inhoud

Verantwoording en colofon	5
1 Inleiding.....	9
1.1 Aanleiding.....	9
2 Actualisatie natuurtoets	9
2.1 Locatie en aanwezige soorten.....	9
2.2 Effectbeoordeling	10
3 Inleiding actualisatie vleermuisonderzoek	11
3.1 Doel vleermuisonderzoek.....	11
3.2 Huidige situatie en beoogde werkzaamheden	12
3.3 Onderzoeksmethodiek	14
3.3.1 Verwachte soorten	14
3.3.2 Verwachte functies	14
3.3.3 Doel onderzoek	14
3.3.4 Werkwijze	15
3.3.5 Periodisering	15
4 Resultaten	16
4.1 Resultaten en interpretatie	16
5 Effectbeschrijving	19
5.1 Effectbeschrijving	19
5.2 Noodzaak ontheffing	20
6 Conclusies & aanbevelingen.....	20
6.1 Conclusies	20
6.2 Aanbevelingen.....	22
7 Literatuur.....	22

Bijlage(n)

- 1 Inventarisatiekaart

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Projectorganisatie Stationsgebied (POS) van de gemeente Utrecht heeft Tauw een actualisatie uitgevoerd van de natuurtoets en het nader onderzoek naar vleermuizen in het kader van de herinrichting van het Smakkelaarsveld. In 2009 is voor het stationsgebied een oriënterende quickscan (natuurtoets) en vleermuizenonderzoek uitgevoerd. Daarnaast is specifiek voor het Smakkelaarsveld in 2010 een monitoringsonderzoek voor vleermuizen uitgevoerd. In 2012 is de quickscan (op grond van de veldwerkgegevens uit 2009 en de nieuwste plannen) voor Smakkelaarsveld geactualiseerd (Tauw, 2012).

Bovengenoemde onderzoeken zijn inmiddels verouderd voor het aanvragen van een omgevingsvergunning. Deze rapportage bevat een actualisatie van de veldgegevens van de natuurtoets en het vleermuisonderzoek.

2 Actualisatie natuurtoets

2.1 Locatie en aanwezige soorten

In de quickscan van 2012 is geoordeeld dat het plangebied geen geschikt habitat bevat voor (strikt) beschermde soorten, met uitzondering van vleermuizen en broedlocaties van algemene vogelsoorten (Tauw, 2012). In het plangebied hebben na het opstellen van de natuurtoets in 2012 geen noemenswaardige werkzaamheden plaats gevonden, waardoor het aanwezige habitat is veranderd. Het plangebied is in de huidige situatie erg verstoord en grotendeels verhard, met langs de noordrand een rij van zes bomen (platanen). In het oosten staan enkele solitaire platanen. Geschikt habitat voor (strikt) beschermde soorten is daardoor nog steeds afwezig in het plangebied, met uitzondering van algemene broedvogelsoorten en vleermuizen. De zorgplicht zoals bedoeld in de Flora- en faunawet dient, ook voor niet beschermde soorten, te allen tijde in acht te worden genomen.

Voor een nadere beschrijving van het habitat en een effectbeoordeling wordt verwezen naar de rapportage 'Ecologische beoordeling Smakkelaarsveld ten behoeve van bestemmingsplan' uit 2012 (Tauw, 2012).

2.2 Effectbeoordeling

Algemene broedvogels

Alle broedende vogels, hun broedplaatsen en de functionele omgeving van de broedplaatsen zijn beschermd tijdens de broedperiode. Tijdens de broedperiode mogen deze niet verstoord worden. In de praktijk betekent dit dat bomen niet mogen worden gekapt wanneer vogels daar in broeden.

Over het algemeen kan voor de broedtijd de periode van half maart tot en met augustus worden aangehouden. Deze grens is echter arbitrair, want ook buiten deze periode zijn broedende vogels beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels wordt nooit een ontheffing verleend, omdat dit eenvoudig te voorkomen is door de werkzaamheden buiten de broedtijd uit te voeren.

Ten aanzien van broedende vogels wordt bij deze werkzaamheden gewerkt conform de 'Gedragscode Flora- en faunawet van de Gemeente Utrecht (geldig tot 10 februari 2015) of een opvolger/herziene versie daarvan (DR, 2010; Gemeente Utrecht, 2010). Ook kan gebruikt gemaakt worden van een andere door het bevoegd gezag goedgekeurde gedragscode. De "Gedragscode Flora- en faunawet van de gemeente Utrecht" schrijft voor dat in de periode van half maart tot en met augustus geen kapwerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd om verstoring van broedvogels te voorkomen. Het functioneren is gewaarborgd indien een deskundige heeft vastgesteld dat de verblijfplaats of nestplaats, gedurende en na afloop van de werkzaamheden niet wordt aangetast of verstoord of dat er voldoende, geschikte, tijdig beschikbare alternatieven aanwezig zijn of zullen worden gecreëerd (Gemeente Utrecht, 2010).

Overigens wordt het plangebied na het realiseren van het voornemen beter geschikt gemaakt voor algemene broedvogels, onder andere door de realisatie van meer wateroppervlak, en waar mogelijk de realisatie van watervogelvriendelijke oevers.

Vleermuizen

De panden grenzend aan het plangebied hebben, de afgelopen jaren, geen noemenswaardige veranderingen ondergaan. Deze bieden daardoor ook in de huidige situatie een potentieel habitat voor vleermuizen als verblijfplaats. De bomen en andere landschappelijke objecten in het plangebied kunnen daarbij fungeren als belangrijke vliegroutes en foerageergebied van vleermuizen. Op basis van onderzoek naar vleermuizen uit 2009 en 2010 is bekend dat in het gebouw van de FGH-bank een kleine kolonie van (circa 10) gewone dwergvleermuizen aanwezig is. Langs de zuidelijke gevel van deze gebouwen hebben deze exemplaren een belangrijke vliegroute. Andere soorten die in de stedelijke kern van Utrecht kunnen worden aangetroffen zijn de ruige dwergvleermuis en laatvlieger (Dietz et al. 2011; Zoogdiervereniging, 2015). Op de Weerdsingel zijn waarnemingen van de watervleermuis bekend (Tauw, 2012). Deze soort is sterk aan water gebonden om te foerageren en kan slecht tegen verlichting. Deze soort wordt ter plaatse van de Leidsche Rijn niet in het plangebied verwacht. Alle vleermuissoorten worden beschermd via tabel 3 van de Flora- en faunawet.

Actualisatie van het nader onderzoek naar vleermuizen is noodzakelijk om de effecten van het voornemen inzichtelijk te maken. Op basis van het aanwezige habitat dienen de functies van het plangebied voor de gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger te worden onderzocht. De volgende hoofdstukken bevatten het actualiserende nader onderzoek naar vleermuizen.

3 Inleiding actualisatie vleermuisonderzoek

3.1 Doel vleermuisonderzoek

Tauw heeft onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van vleermuizen ten behoeve van de herinrichting van het Smakkelaarsveld in het stationsgebied van Utrecht. Dit onderzoek is gericht op het actualiseren van de functies van het plangebied voor de in de regio voorkomende vleermuissoorten. Het plangebied kan een essentieel onderdeel vormen van het leefgebied van vleermuizen, in de vorm van belangrijke vliegroutes en foerageergebied. Aanwezigheid van een verblijfplaats in het plangebied wordt niet verwacht door afwezigheid van geschikte boomholten en gebouwen. Wel is, in 2010, een verblijfplaats van de gewone dwergvleermuis aangetroffen in het gebouw van de FGH-bank net buiten de noordelijke grens van het plangebied. Deze verblijfplaats is er hoogstwaarschijnlijk nog steeds aanwezig. De effecten van het voornemen op deze (potentiele) verblijfplaats dienen inzichtelijk gemaakt te worden.

De kans bestaat dat als gevolg van de werkzaamheden (onderdelen van het leefgebied van) vleermuizen worden verstoord of verdwijnen. Wanneer dit daadwerkelijk het geval is, dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen te garanderen. Deze maatregelen worden in de vorm van een ontheffingsaanvraag voorgelegd aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) van het Ministerie van EZ. Een ontheffing voor vleermuizen kan alleen worden aangevraagd op grond van een wettelijk belang uit de Habitatrichtlijn.

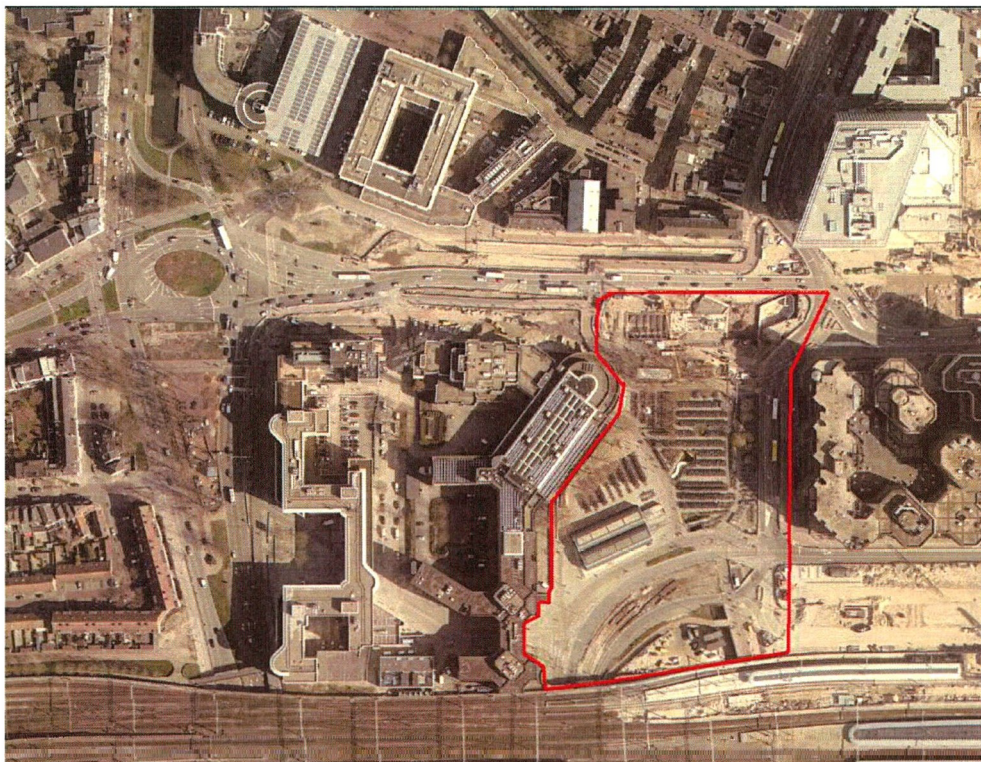
De volgende hoofdstukken bevatten een uitleg over het voornemen, de gebruikte onderzoeksmethodiek, de resultaten, effectbeschrijving en de conclusies van het onderzoek.

In de conclusie wordt antwoord gegeven op de vraag of (en eventueel welke) mitigerende maatregelen noodzakelijk zijn, of dat een ontheffing van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd voor het verstoren en/of verdwijnen van (onderdelen van leefgebieden van) vleermuizen.

De Flora- en faunawet gaat uit van het voorzorgsbeginsel en stelt dat een overtreding van verbodsbepalingen *met zekerheid* moet kunnen worden uitgesloten. Uitsluitel is alleen mogelijk op basis van voldoende en actuele gegevens. Wanneer negatieve effecten op soorten mogelijk zijn, en wanneer op basis van het oriënterend veldbezoek of actuele verspreidingsgegevens niet met zekerheid vast te stellen is of een soort aanwezig is, is nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten noodzakelijk. Ook bij het aanvragen van een eventuele ontheffing dient de aanwezigheid van de betreffende soort aangetoond te worden. Hierbij geldt een 'omgekeerde bewijslast' waarbij de initiatiefnemer verantwoordelijkheid draagt.

3.2 Huidige situatie en beoogde werkzaamheden

Het plangebied bestaat uit het Smakkelaarsveld en de directe omgeving in het stationsgebied van Utrecht (zie figuur 3.1). Op dit moment is het plangebied in gebruik als (tijdelijke) fietsenstalling (circa 70 % van de oppervlakte) en als bouwlocatie van de HOV-baan en als tijdelijke infrastructuur voor openbaar vervoer (circa 30 % van de oppervlakte).

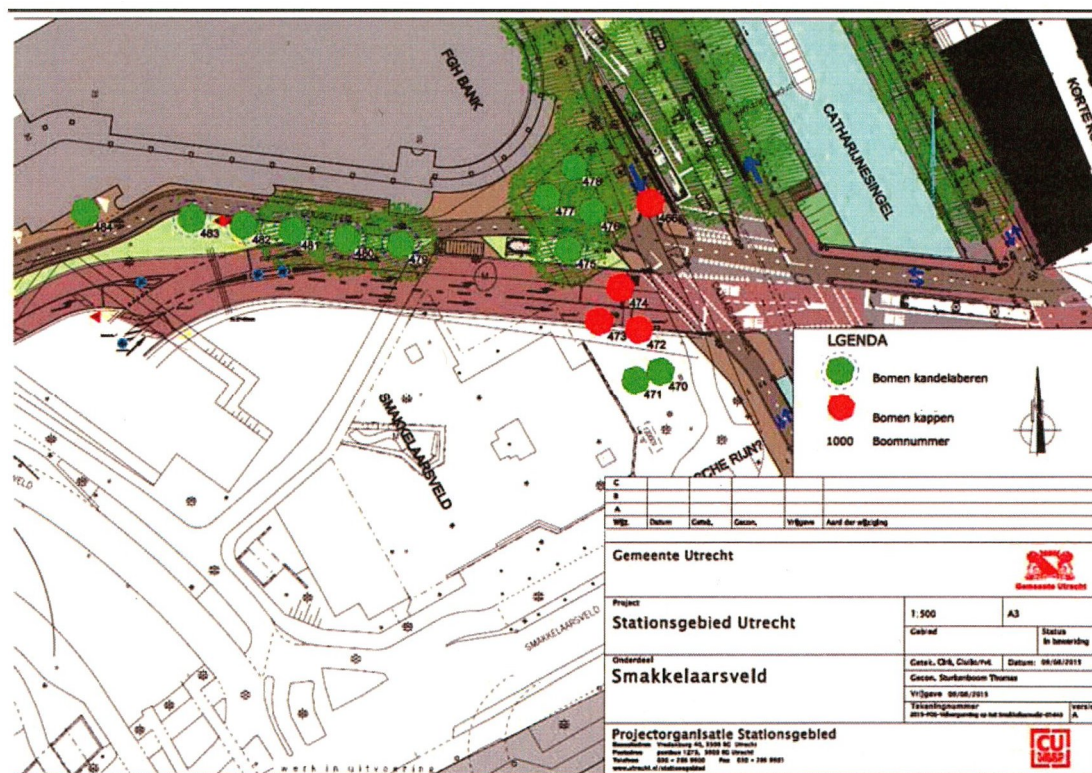

Figuur 3.1 Globale ligging van het plangebied (rode contour).

Een nadere beschrijving van het plangebied is opgenomen in paragraaf 2.1.

Op het Smakkelaarsveld wordt een HOV-verbinding (bus, tram, taxi) gerealiseerd. Ook wordt de Leidsche Rijn teruggebracht. Deze wordt vanaf de Van Seijpesteinkade aangesloten op de Catharijnesingel. Daarnaast worden er nieuwe doorgaande verkeersroutes gerealiseerd en wordt er nieuw openbaar groen aangeplant. Ten behoeve van deze ontwikkelingen worden drie bomen in het oosten van het plangebied gekapt (zie figuur 3.2). De overige bomen (in het noorden) van de het plangebied worden gekandelaberd (zie figuur 3.2). De boom tegenover de verblijfplaats blijft onaangetast. De huidige Catharijnesingel betreft een autoweg, die binnen het voornemen wordt omgevormd tot open watergang. Tussen de FGH-bank en singel wordt opgaande begroeiing aangeplant.

Het fietspad tussen de noordelijke bomen en de FGH-bank wordt vernieuwd, waarbij ook de verlichting vervangen wordt. Op het moment van het schrijven van deze rapportage is er nog geen verlichtingsplan opgesteld. Aangenomen wordt dat de nieuwe openbare verlichting niet wezenlijk zal afwijken van de huidige verlichting van het bestaande fietspad. Daarnaast bevat dit rapport aanbevelingen voor de afstelling van de verlichting.

Figuur 3.2 Te kappen (rood) en kandelaberden (groen) bomen in het plangebied (bron: gemeente Utrecht).

3.3 Onderzoeksmethodiek

3.3.1 Verwachte soorten

Het plangebied wordt gekenmerkt door een stedelijke omgeving met enkele solitaire bomen en een bomenrij. Uit verspreidingsgegevens en kennis van de lokale vleermuissoorten (zie paragraaf 2.2) kan aanwezigheid van de volgende vleermuissoorten in het plangebied niet worden uitgesloten: gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger. In tabel 3.1 staat voor bovengenoemde soorten weergegeven hoe ze het landschap gebruiken en waar verblijfplaatsen kunnen worden aangetroffen.

Tabel 3.1 Schematisch weergave van het landschapsgebruik van de verwachte vleermuissoorten in het plangebied (+ = ongevoelig voor licht, – = gevoelig voor licht (bron: Limpens *et al.*, 2004)

Soort	Type verblijfplaats	Type jachtgebied	Type vliegroute	Max. afstand tussen verblijfplaats jachtplaats	Licht en op route	Licht tijdens jacht
Gewone dwergvleermuis	Bebouwing	O.a. stedelijk gebied, besloten landschap en bos	Lijnvormige structuur	1 - 15 km	–	+
Ruige dwergvleermuis	Bebouwing en bomen	O.a. stedelijk gebied, besloten landschap en bos	Lijnvormige structuur / open gebied	1 - 20 km	–	+
Laatvlieger	Bebouwing	O.a. stedelijk gebied, besloten landschap en bos	Lijnvormige structuur / open gebied	1 - 20 km	–	+

3.3.2 Verwachte functies

Globaal zijn de volgende gebruiksfuncties in en rondom het plangebied onderzocht:

- Vliegroute: vliegroute(s) worden verwacht
- Foerageergebied: in het plangebied is mogelijk geschikt foerageergebied aanwezig
- Verblijfplaats: er wordt een verblijfplaats van circa 10 gewone dwergvleermuizen verwacht in het FGH-gebouw net buiten het plangebied, op basis van het onderzoek uit 2009 en 2010 (Tauw, 2012)

Vaste verblijfplaatsen in bomen zijn uitgesloten door de afwezigheid van geschikte boomholten.

3.3.3 Doel onderzoek

Het doel van het vleermuisenonderzoek is om aan te tonen of en hoe het plangebied van belang is voor vleermuizen. Indien het plangebied inderdaad een belangrijke functie vervult voor één of meerdere vleermuissoorten, wordt een afweging gemaakt of de beoogde ontwikkelingen de staat van instandhouding van de soort(en) beïnvloedt. De Flora- en faunawet beschermt niet alleen de instandhouding van soorten, maar ook individuen. Wanneer een ontwikkeling de instandhouding niet schaadt, maar één of enkele individuen wel, dienen mitigerende maatregelen te worden getroffen tijdens de planfase en/of tijdens de kap van de bomen.

De benodigde mitigerende maatregelen dienen te worden opgenomen in een (nader uit te werken) mitigatieplan.

3.3.4 Werkwijze

Het vleermuizenonderzoek is uitgevoerd met behulp van een batdetector (type: Petterson D240X). Een batdetector is een apparaat dat ultrasone geluiden, die een vleermuis maakt, omzet in voor de mens hoorbare tikkende geluiden.

Aan de hand van het ritme van het geluid en de frequentie waarop de vleermuis het beste wordt gehoord, de zogenaamde "piekfrequentie", kan in veel gevallen worden bepaald om welke vleermuissoort het gaat. Voor het determineren van soorten wordt gebruik gemaakt van opnameapparatuur en het programma Batsound.

De veldbezoeken worden uitgevoerd door ervaren ecologen (ter zake kundigen op het vakgebied van vleermuizen). Om de functies voor vleermuizen in kaart te brengen, is het plangebied lopend doorzocht met de batdetector. Tevens is een deel van de omgeving rondom het plangebied doorzocht.

3.3.5 Periodisering

In totaal zijn vier veldbezoeken uitgevoerd in het najaar van 2014, en het voorjaar en zomer van 2015. Meerdere bezoeken zijn nodig, omdat vleermuizen gebruik maken van een netwerk van verblijfplaatsen en foerageergebieden die in verschillende perioden in het jaar worden gebruikt. Door de bezoeken te spreiden wordt een beter beeld verkregen van de aanwezigheid van vleermuizen in het plangebied en hiermee van de betekenis van het plangebied voor vleermuizen.

In tabel 3.2 zijn de data en weersomstandigheden van elk veldbezoek weergegeven. Het aantal bezoeken, het tijdstip en de periode zijn gebaseerd op het vleermuizenprotocol (Netwerk Groene Bureaus, maart 2013). Het veldwerk is weersafhankelijk en is alleen bij (redelijk) gunstige weersomstandigheden uitgevoerd. Dit houdt voor vleermuizen in dat er geen of weinig neerslag is en weinig wind.

Tabel 3.2 Data en weersomstandigheden van de uitgevoerde veldbezoeken

Datum veldbezoek	Tijdstip	Focus	Weersomstandigheden
15 september 2014	Avond	Paar- en winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	Weinig wind, geen neerslag, $\pm 16^{\circ}\text{C}$
2 oktober 2014	Avond	Paar- en winterverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	Weinig wind, geen neerslag, $\pm 12^{\circ}\text{C}$
21 mei 2015	Avond	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden	Windstil, geen neerslag, $\pm 13^{\circ}\text{C}$
2 juli 2015	Ochtend	Zomer- en kraamverblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden, zwermen	Windstil, geen neerslag, $\pm 21^{\circ}\text{C}$

4 Resultaten

In onderstaande paragrafen worden de resultaten weergegeven van de vier veldbezoeken voor het vleermuizenonderzoek. In figuur 4.1 is de veldkaart weergegeven met daarop de locaties en gebruiksfuncties van de waargenomen vleermuissoorten.

4.1 Resultaten en interpretatie

Bij het veldwerk is alleen de gewone dwergvleermuis waargenomen in en nabij het plangebied. Hieronder wordt een samenvatting gegeven van de waarnemingen die betrekking hebben tot verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden.

Verblijfplaatsen

- Het FGH-gebouw wordt gebruikt als kraam-, paar- en winterverblijfplaats van circa 10 tot 15 exemplaren van de gewone dwergvleermuis
 - De verblijfplaats van de kolonie bevindt zich ter hoogte van de overgang van de twee gebouwen van de FGH-bank (zie figuur 4.1). De exacte locatie is niet vast te stellen omdat een balkon het zicht op deze gevel belemmert
- Andere verblijfplaatsen zijn niet waargenomen in en/of nabij het plangebied

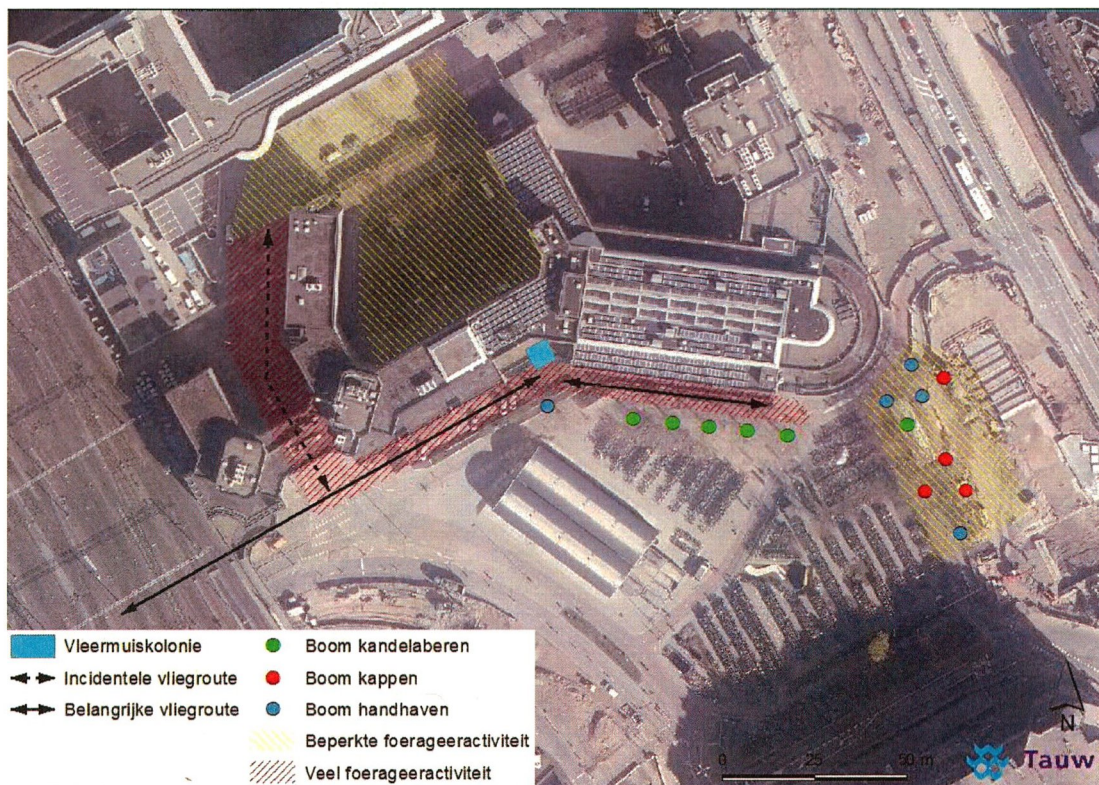
Soort (vlieg)route(s):

- De gewone dwergvleermuizen hebben een belangrijke vliegroute langs de gevels van de gebouwen van en naast de FGH-bank in de volgende richtingen:
 - Vanuit de verblijfplaats in oostelijke richting naar het centrum van de stad. De vleermuizen vliegen hier tussen de gevel van het gebouw en de bomen, waarbij ook gefoerageerd wordt. De blauwe verlichting van de gevel belemmert het gebruik van deze vliegroute niet (zie figuur 4.2)
 - Vanuit de verblijfplaats in westelijke richting naar het spoor. De gewone dwergvleermuis volgen de portalen boven de spoorrails als oriëntatiepunten. De bomen die parallel aan de gevels van de gebouwen staan, zijn daarbij van belang als oriëntatiepunt en belangrijker nog als buffer (ter afscherming van licht, wind, geluid)
- Beide routes worden veelvuldig gebruikt door de 10 gewone dwergvleermuizen. De westelijke route wordt vooral in het najaar gebruikt, terwijl de oostelijke route vooral in het voorjaar en zomer gebruikt wordt

Foerageergebied(en)

- De gewone dwergvleermuizen foerageren voornamelijk langs de gevels van de gebouwen. De bomen op het Smakkelaarsveld worden hierbij nauwelijks gebruikt
 - Deze bomen zorgen wel voor een buffer/barrière tussen gebouwen en Smakkelaarsveld en vormen een donkere en windluwe zone, waardoor dit deel geschikt is als foerageergebied. Hierdoor vervullen de bomen wel een functie voor dit belangrijke foerageergebied

- Bij de bomen die gekapt worden is een 'beperkte foerageeractiviteit' waargenomen. Het gaat hier om lage aantallen vleermuizen, waardoor niet gesproken kan worden van een belangrijk foerageergebied. Een ontheffing voor de kap van deze bomen is niet noodzakelijk

Figuur 4.1 Impressie van het gebruik van het plangebied door vleermuizen.

In bijlage 1 is een grotere inventarisatiekaart opgenomen.

Figuur 4.2 Impressie van het plangebied

Bovenste rij: locatie van kolonie boven het balkon

Onderste rij: oostelijke vliegroute plangebied bij blauwe verlichting

5 Effectbeschrijving

In dit hoofdstuk wordt per waargenomen gebruiksfunctie van het leefgebied van de aangetroffen vleermuissoorten beschreven of en welke negatieve effecten optreden bij doorgang van de beoogde werkzaamheden in het plangebied. Daarnaast worden de vervolgstappen omschreven.

5.1 Effectbeschrijving

Vliegroutes en foerageergebieden

De gevels waarlangs de gewone dwergvleermuizen vliegroutes hebben en foerageren blijven intact. De bomen (platanen) die hiervoor staan, blijven bij het voornemen gehandhaafd. Wel worden vijf van de zes bomen in deze bomenrij gekandelaberd, waardoor de bomen minder als een barrière voor wind en verlichting fungeren. Het kandelaberend vindt alleen aan de pleinzijde van de bomen plaats. Hierdoor blijven de functies van de vliegroute en foerageergebied behouden. Daarnaast wordt ook de westelijke gevel gebuikt als vliegroute. Voor de westelijke gevel staan geen bomen, waardoor ook daar negatieve effecten zijn uitgesloten (mits verlichting, zie hier onder, beperkt blijft).

Binnen het voornemen wordt de Catherijnesingel omgevormd van autoweg naar openwatergang. Tussen de bomenrij van het plangebied en de Catherijnesingel wordt opgaande begroeiing aangebracht. Op deze manier wordt de bestaande vliegroute verbonden met het open water van de singel. Hierdoor wordt het areaal foerageergebied voor vleermuizen aanzienlijk vergoot, en wordt de potentie van de bestaande vliegroute vergroot. In dat geval zou er sprake zijn van een positief effect van het voornemen op de vleermuizen.

Verblijfplaatsen

De paar- en winterverblijfplaats in het gebouw van de FGH-bank blijft behouden. Dit pand ligt buiten het plangebied, en er zijn daarom geen werkzaamheden beoogd aan deze gevel. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd die een vrije aanvliegroute naar deze verblijfplaats (die zich vrij hoog in het gebouw bevindt) belemmeren. Door het behoud van de bomen nabij deze verblijfplaats, blijft een windvrije (luwe) en donkere zone behouden die vleermuizen de mogelijkheid biedt de verblijfplaats te bereiken en te verlaten.

Verlichting

Voorkomen dient te worden dat de gevel van de FGH-bank en de ruimte tussen de gevel en de platanen die fungeren als verblijfplaats, foerageergebied en vliegroute van de gewone dwergvleermuis, in de toekomstige situatie meer verlicht wordt dan in de huidige situatie. Dit kan door de armaturen van nieuwe verlichting naar beneden af te stellen, en niet hoger op te hangen dan halverwege de hoogte van de gevel van de FGH-bank. Wanneer verlichting van de gevel onvermijdelijk is, kan gebruik gemaakt worden van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig).

5.2 Noodzaak ontheffing

Wanneer de bomen behouden blijven¹ en de maatregelen ten aanzien van de verlichting nageleefd worden, is geen ontheffing van de Flora- en faunawet nodig bij de werkzaamheden op het Smakkelaarsveld.

Indien deze maatregelen niet mogelijk zijn, en negatieve effecten niet op een andere wijze kunnen worden voorkomen, dan is een ontheffing noodzakelijk voor de aantasting van de 'functionele omgeving' van de vaste verblijfplaats. Door het nemen van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en daarmee wordt een overtreding van de verbodsbepaling van artikel 11 van de Flora- en faunawet voorkomen. Deze ontheffing wordt ingediend bij RVO van het Ministerie van Economische Zaken. Deze procedure duurt drie tot zes maanden.

6 Conclusies & aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de resultaten samengevat en worden de vervolgstappen kort beschreven.

6.1 Conclusies

Tauw heeft, ten behoeve van de herinrichting van het Smakkelaarsveld in Utrecht, een actualisatie uitgevoerd van de natuurtoets en vleermuizenonderzoek. Op basis van de natuurtoets wordt het voorkomen van (strikt) beschermde soorten uitgesloten, met uitzondering van algemene broedvogels en vleermuizen. De zorgplicht zoals bedoeld in de Flora- en faunawet dient voor alle soorten te allen tijde in acht te worden genomen.

Door de werkzaamheden buiten de broedperiode van vogels uit te voeren, worden negatieve effecten voorkomen. Over het algemeen kan voor de broedtijd de periode van half maart tot en met augustus worden aangehouden. Ook buiten deze periode zijn broedende vogels beschermd. Voor het verstoren van broedende vogels wordt nooit een ontheffing verleend, omdat dit eenvoudig te voorkomen is door de werkzaamheden buiten de broedtijd uit te voeren. De "Gedragscode Flora- en faunawet van de gemeente Utrecht" schrijft voor dat in de periode van half maart tot en met augustus geen kapwerkzaamheden dienen te worden uitgevoerd om verstoring van broedvogels te voorkomen. Het functioneren is gewaarborgd indien een deskundige heeft vastgesteld dat de verblijfplaats of nestplaats, gedurende en na afloop van de werkzaamheden niet wordt aangetast of verstoord of dat er voldoende, geschikte, tijdig beschikbare alternatieven aanwezig zijn of zullen worden gecreëerd (Gemeente Utrecht, 2010).

¹ De zes platanen parallel aan het gebouw worden niet specifiek gebruikt als vliegroute, maar zijn wel zeer belangrijk als natuurlijke buffer/barrière (afscheiding) tussen versturende invloeden zoals verlichting en wind. Wanneer deze bomen zouden verdwijnen, verdwijnt de functie van vliegroute / foerageergebied tussen het gebouw en de platanen in.

De voorgenomen ontwikkeling, waarbij de aanwezige bomen worden gekapt en/of gekandelaberd, kan het leefgebied van vleermuissoorten aantasten. Aantasting van het leefgebied of de essentiële onderdelen van het leefgebied van vleermuizen is in het kader van de Flora- en faunawet verboden. Het vleermuisonderzoek uit 2009 en 2010 is in het najaar van 2014 en in het voorjaar en zomer van 2015 geactualiseerd.

Het vleermuisonderzoek is gericht op het vaststellen van de functie van het plangebied voor de aanwezige vleermuissoorten. Alleen de gewone dwergvleermuis is in en nabij het plangebied aangetroffen. Van deze soort is een paar- en winterverblijfplaats aangetroffen in de gevel van de FGH-bank, net buiten de noordelijke grens van het plangebied. De ruimte tussen deze gevel en de aanwezige platanen fungeert als belangrijke vliegroute en belangrijk foerageergebied voor vleermuizen.

Op basis van het uitgevoerde vleermuisonderzoek wordt geconcludeerd dat negatieve effecten op essentiële gebruiksfuncties van het leefgebied van de vleermuizen door het voornemen zijn uitgesloten, mits de platanen gehandhaafd blijven en negatieve verlichtingseffecten worden voorkomen². **Bij het treffen van afdoende mitigerende maatregelen is geen sprake van een overtreding van verbodsbepalingen.** Dit kan door de armaturen van verlichting naar beneden af te stellen, of door gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig). Wanneer deze maatregelen getroffen worden, is geen ontheffing van de Flora- en faunawet noodzakelijk.

Indien deze maatregelen niet mogelijk zijn, en negatieve effecten niet op een andere wijze kunnen worden voorkomen, dan is een ontheffing noodzakelijk voor de aantasting van de 'functionele omgeving' van de verblijfslocaties. Door het nemen van mitigerende maatregelen worden negatieve effecten voorkomen en daarmee wordt een overtreding van de verbodsbepaling van artikel 11 van de Flora- en faunawet voorkomen.

Deze ontheffing wordt ingediend bij RVO van het Ministerie van Economische Zaken. Bij formele ontheffingsaanvragen dient rekening gehouden te worden met een proceduretijd die kan oplopen tot zes maanden.

Op grond van de bevindingen in dit document kunnen de ruimtelijke vergunning- en planprocedures doorgang vinden. Het laten goedkeuren van een eventueel mitigatieplan én het uitvoeren van de bijbehorende mitigerende maatregelen dienen vóór aanvang van de werkzaamheden afgerond te zijn.

² Wanneer de bomen onverhoopt als gevolg van het kandelaberen toch zouden afsterven, is er alsnog geen sprake van aantasting van de functionele leefomgeving van de verblijfplaats, omdat de vliegroute naar het zuiden (via het spoorportaal) onaangetaast blijft. Bovendien blijft de boom vóór de verblijfplaats onaangetaast en wordt extra groen en water in en nabij de Catherijensingel aangelegd, wat kan fungeren als alternatief foerageergebied.

6.2 Aanbevelingen

Voorkomen dient te worden dat de gevel van de FGH-bank en de ruimte tussen de gevel en de platanen die fungeren als foerageergebied en vliegroute van de gewone dwergvleermuis, in de toekomstige situatie meer verlicht wordt dan in de huidige situatie. Dit kan door de armaturen van nieuwe verlichting naar beneden af te stellen, en niet hoger op te hangen dan halverwege de hoogte van de gevel van de FGH-bank. Wanneer verlichting van de gevel strikt noodzakelijk blijkt te zijn, dan kan gebruik gemaakt worden van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig).

7 Literatuur

(Dienst Regelingen, 2010)

Goedkeuringsbesluit Gedragscode Flora- en faunawet van de gemeente Utrecht. Brief met kenmerk DR/2010/3379.

(Gemeente Utrecht, 2010)

Gedragscode Flora- en faunawet van de Gemeente Utrecht, Aangepaste versie, 10 februari 2010.

(Jansen, J.A.M. & Schaminée, J.H.J. 2008)

Europese Natuur in Nederland, Soorten van de habitatrichtlijn, Tweede herziene en uitgebreide druk, KNNV Uitgeverij, Zeist.

(Kapteyn, K. 1995)

Vleermuizen in het landschap. Over hun ecologie, gedrag en verspreiding. Schuyt en Co Uitgevers en importeurs BV, Haarlem/ Provincie Noord-Holland, Haarlem.

(Limpens, H., Mostert, K. & Bongers, W. 1997)

Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging Utrecht.

(Limpens, H.J.G.A., Twisk, P. & Veenbaas, G. 2004)

Met vleermuizen overweg. Uitgave Dienst Weg- en Waterbouwkunde Delft en de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming Arnhem. ISBN 90-369-5562-9.

(Limpens, H., Regelink, J. & Koelman, R. 2009)

Cursusmap Vleermuizen en Planologie, Zoogdiervereniging, april 2009.

(Simon, M., Hüttenbügel, S. & Smit-Viergutz, J. 2004)

Ecology and Conservation of Bats in Villages and Towns, BFN Federal Agency for Nature Conservation, Bonn – Bad Godesberg.

Kenmerk R001-1225974VJW-nnc-V04-NL

(Twisk, P., Van Diepenbeek, A. & Bekker, J.P. 2010)
Veldgids Europese zoogdieren, KNNV Uitgeverij, Zeist.

(Tauw, 2012)
Ecologische beoordeling Smakkelaarsveld t.b.v. bestemmingsplan. Kenmerk R001-1207754FAA-
ibs-V01-NL, d.d. 22 juni 2012.

(www.zoogdieratlas.nl)
Website laatst bezocht op 28 januari 2014.

(www.zoogdiervereniging.nl)
Website laatst bezocht op 28 januari 2014.

Kenmerk R001-1225974VJW-nnc-V04-NL

Bijlage

1

Inventarisatiekaart

Behoort bij besluit van
Burgemeester en Wethouders
van Utrecht

d.d.

17 MEI 2017

Nr.

WABO - 17 - 09640

Namens Burgemeester en Wethouders
Hoofd Vergunningen

LEGENDA

- Te behouden boom
- Te kandelaberen boom
- Te kappen boom

